

Vabilo na naročbo.

Z današnjo 12. številko se zaključuje I. letnik „Slovana“. Zato vabimo p. n. naročnike, da obnové svojo naročnino za II. letnik „Slovana“ pravočasno, ker mora upravništvo čimprej določiti, koliko število posameznih zvezkov se tiska. Veseli nas, da je našlo naše podjetje vsestransko prijazen odziv ter da si je „Slovan“ pridobil takoj toliko laskavega priznanja in tako iskrenih simpatij. „Slovan“ se je hitro razširil po vseh slovenskih deželah ter ima danes naročnike v vseh slojih našega naroda.

Zavedamo se, da smo vršili pošteno in resno svoj program, da je bil „Slovan“ res slovanski list v besedi in sliki ter da se moremo opravičeno ponašati, da je naš list najlepši in najzanimivejši mesečnik slovenski.

Smer in program „Slovana“ ostaneta tudi v II. letniku ista kakor v prvem. Prinašali bomo s pomočjo prvih naših poetov in pisateljev prozaikov samo *izvirne pesmi, novele, povesti in aktualne, poljudno pisane članke*, zasledovali napredek slovenske in sploh *slovanske kulture* na vseh poljih prosvete, se zanimali za *gledališče, glasbo in obrazovalno umetnost, umetno obrt in tehniko*, poročali in kritikovali najnovejše literarne in umetniške domače in slovanske pojave ter izkušali, da bo „Slovan“ *najboljši informativni list za moderno književnost, umetnost in prosveto sploh*. Poučni spisi krajšega obsega bodo vseskozi aktualne važnosti in splošne zanimivosti. Strogo znanstvenih in strokovnih spisov, ki imajo omejen krog čitateljev, pa „Slovan“ tudi vbodoče ne bo priobčeval. Prinašal pa bo jedrnate, živahno in zanimivo pisane literarne essaye, umetniške študije, referate, potopise, članke iz naravoslovja, narodnega gospodarstva, itd. Kot neodvisen literaren in umetniški list bo dajal „Slovan“ dopisnikom svobodno besedo brez ozira na desno in na levo. Zato bo gojil kritiko posebno skrbno in natančno ter poročal o vseh večjih in pomembnejših pojavih v domačem in tujem slovstvu in umetnosti. Kritika „Slovanova“ bo vedno objektivna, mirna in dobrohotna. Anonimnim napadom in osebnim izbruhom simpatije ali antipatije pa list ne bo odpiral svojih predalov. V politiko se „Slovan“ ni in se ne bo vtikal, pač pa zastopal vedno in povsod svoje *napredno, protireakcionarno, slovansko kulturno stališče*.

Na stališču slovanstva, individualizma, modernosti in duševne svobode je bil zgrajen program našega „Slovana“. Umetniške in moralne anarhije omejenega strankarstva in klikovstva v slovstvu in umetnosti pa zato vendarle ni in ne bo podpiral. „Slovan“ hoče biti *modern slovanski list, zatočišče svobodne umetnosti in svobodnega prepričanja*. Zato bodo našli v njem prostora pisatelji in umetniki vseh smeri in struj umetnosti, poezije in vede. „Slovan“ pa hoče biti tudi *praktičen list*, ki bo ustrezal ne le kot glasilo slovenske moderne struje, nego bo podajal kolikor možno

rednih poročil tudi s polja praktičnega življenja, t. j. iz *tehnike, fizike, arhitek-
tovstva* i. dr.

Veseli smo, da se krog naših sodelavcev širi vsak dan ter da štejemo med
njimi najodličnejše pesnike, noveliste in znanstvenike, ki so nas založili že tudi za
II. letnik.

„Slovan“ bo še nadalje prinašal *mногоštevilne in velike ilustracije*, najlepše
reprodukcije izvornih slik in kipov ter slavnih tujih, zlasti slovanskih
umotvorov.

V tem oziru storimo v II. letniku čim največ, da list v ilustrativnem delu na-
preduje in se izpopolnuje bolj in bolj.

Res da je ilustrativni del lista najdražji in pridobivanje dobrih slik najtežav-
nejše; vendar se založništvo „Slovana“ ne straši ni truda ni stroškov in bo posebno
še v tem oziru napelo vse svoje sile, da ustvari s časom Slovencem list, s kakeršnim
se bomo lahko ponašali tudi pred velikimi narodi. S posebnim veseljem javljamo torej,
da smo si pridobili edino založno pravico nekaterih *krasnih izvornih slik*, ki jih
bomo v II. letniku prinašali v tribarvenem in drugačnem umetnem tisku.

Skratka: Potrudili se bomo, da prinesemo čim največ *del domačih umetnikov*,
dasi nas stane to najtežjih žrtev. Malo imamo sicer Slovenci svojih umetnikov in redke
so izvirne umetnine, ki so nam na razpolago ali ki so za naš list uporabne, vendar
stori „Slovan“ tudi vbodoče vse, kar mu bo le možno. *Prvi slovenski in jugoslo-
vanski umetniki* so nam dali v uporabo že mnogo svojih lepih del, mnogo pa jih
imamo še obljubljenih.

Vendar se obračamo vnovič do vseh slovenskih literatov in umetnikov,
da nas podpirajo še nadalje, oziroma da vstopijo nanovo v vrsto dose-
danjih sodelavcev „Slovana“. Vsak prispevek literata ali umetnika se honorira po
najvišji, pri nas običajni taksi. Z združenimi močmi dalje in višje!

Pri tej priliki moramo opozoriti svoje p. n. naročnike, da jim brez naročnine
vbodoče nikakor ne moremo dopošiljati svojega lista, ker imamo s „Slovanom“ pre-
velikih stroškov, ki jih moramo tudi sami pokrivati sproti. Ilustracije lista nam na-
pravljajo mnogo bremen, saj je nabava izvornih ali izposojenih klišejev jako draga.
Zaradi ilustracij mora imeti list tudi poseben, najlepši papir. Tiskanje v barvah pa stroške
za list še izdatno pomnožuje.

Si trdno nado, da najde „Slovan“ tudi v II. letu poleg dosedanjih še novih
prijateljev, naročnikov in sodelavcev, stopamo v novi letnik z obljubo, da
hočemo skrbeti, da ostane „Slovan“ v vsakem oziru najlepši in najboljši, najzanimi-
vejši in najbogatejši slovenski mesečnik.

V Ljubljani, 1. novembra 1903.

Uredništvo, založništvo in izdajateljstvo

„Slovana“.